

Dr. GÖKHAN ALBAYRAK
Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Uluslararası İlişkiler Bölümü

**ULUSLARARASI YATIRIM HUKUKUNA
KÜRESEL ANAYASACILIK YAKLAŞIMI**

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	VII
ÖNSÖZ	IX
İÇİNDEKİLER.....	XI
ÇİZELGELERİN LİSTESİ	XV
ŞEKİLLERİN LİSTESİ	XVI
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm

ULUSLARARASI YATIRIM HUKUKUNUN YAPISI

1.1. Global Sermaye Akışı, Küresel Yatırımlar ve Kapitalizm.....	7
1.1.1. Kapitalizmin Kısa Tarihçesi.....	8
1.1.2. Kapitalizm, Devlet ve Yatırım	12
1.2. Uluslararası Yatırım Hukukunun Doğası.....	15

1.3. Uluslararası Yatırım Hukukunda Korunan Değer: Yatırım Kavramı	20
1.4. Uluslararası Yatırım Hukukunun Kaynakları	23
1.4.1. Uluslararası Antlaşmalar	24
1.4.2. Uluslararası Yatırım Hukuku ve Uluslararası Teamül	27
1.4.2.1. Uluslararası Teamülün Unsurları ve Özellikleri	28
1.4.2.1.1. Teamülün Maddi Unsuru	28
1.4.2.1.2. Teamülün Manevi Unsuru	30
1.4.2.2. Uluslararası Teamülün İspat Vasıtaları	30
1.4.2.3. Yatırım Standartları ve Uluslararası Teamül.....	31
1.4.3. Uluslararası Hukukun Genel İlkeleri	36
1.4.4. Yardımcı Kaynaklar: Kararlar ve Doktrin	37
1.5. Uluslararası Yatırım Hukukunda Yatırım Standartları.....	38
1.5.1. Adil ve Eşit Muamele Standardı	39
1.5.2. Tam Koruma ve Güvenlik.....	42
1.5.3. Kamulaştırma Standartları.....	44
1.5.4. Ulusal Muamele Standardı	48
1.5.5. En Çok Gözetilen Ulus Standardı.....	49

İkinci Bölüm

BÜTÜNLÜK: KÜRESEL ANAYASACILIK YAKLAŞIMININ ULUSLARARASI YATIRIM HUKUKUNA UYGULANABİLİRLİĞİ

2.1. Anayasa Kavramı ve Anayasanın İşlevleri	53
2.1.1. Anayasa Kavramı ve Anayasacılık: Başlangıç.....	53
2.1.2. Anayasanın İşlevleri	56
2.2. Anayasa Düşüncesinin Küresel Anayasacılık Yaklaşımına Doğru Yayılmasını Göstermek İçin Bir Model	61
2.2.1. Küresel Anayasacılık İçin Bir Başlangıç Noktası: Carl Schmitt'in Anayasa Teorisi	62

2.2.2. Gunther Teubner ve Anayasanın Devletten Ayrılabilirliği.....	65
2.2.3. Anne Peters ve Küresel Anayasacılık.....	68
2.3. Küresel Anayasacılığın İşlevleri.....	71
2.3.1. Hiyerarşi Düşüncesi	74
2.3.1.1. Hiyerarşi Düşüncesine İhtiyacı Doğuran Histeri: Parçalanma Algısı ve Küresel Bürokratikleşme	74
2.3.1.2. Jus Cogens ve Normlar Arasındaki Hiyerarşi.....	80
2.3.1.3. Sistemik Entegrasyon İlkesi.....	86
2.3.1.4. Birleşmiş Milletler Şartı ve Küresel Anayasacılık.....	89
2.3.1.5. Avrupa Anayasacılığı: Küresel Anayasacılığın Motoru .	92
2.3.2. İnsan Hakları ve Küresel Anayasacılık.....	95
2.3.3. Orantılılık İlkesi.....	96
2.4. Küresel Anayasacılık, Kapitalizm ve Uluslararası Yatırım Hukuku .	98
2.4.1. Yeni Anayasacılık	99
2.4.2. Yeni Anayasacılığı Dengeleyici Olarak Küresel Anayasacılık Yaklaşımının Uluslararası Yatırım Hukukuna Uygulanabilirliği Sorunu.....	105
2.4.3. Küresel Anayasacılık, Uluslararası Yatırım Hukuku ve Meşruiyet	110

Üçüncü Bölüm

KÜRESEL ANAYASACILIK YAKLAŞIMININ ULUSLARARASI YATIRIM HUKUKUNA UYGULANMASI: ORANTILILIK İLKESİ ÖRNEĞİ

3.1. Orantılılık İlkesi ve Uluslararası Hukuk: Düşünce ve Uygulama ..	115
3.1.1. Orantılılık Düşüncesi ve Düşüncenin Hukuka Yansıması.....	117
3.1.2. Orantılılık İlkesi ve Kuvvet Kullanma Hukuku	118
3.1.3. Orantılılık İlkesi ve Uluslararası İnsancıl Hukuk	120
3.1.4. Orantılılık İlkesi ve İnsan Hakları Hukuku.....	121

3.1.5. Orantılılık İlkesi ve Dünya Ticaret Örgütü Hukuku	123
3.2. “İlke” Olarak Orantılılık İlkesi.....	124
3.3. Orantılılık İlkesinin Uluslararası Yatırım Hukukundaki İşlevi.....	126
3.4. Philip Morris v. Uruguay Davası.....	130
3.5. LG&E v. Argentine Republic Davası	140
3.6. Urbaser v. Argentine Republic Davası	149
SONUÇ	155
KAYNAKÇA	161